Ministerie van Infrastructuur en Milieu

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Aan de directie van alle drinkwaterbedrijven, de Vereniging van drinkwaterbedrijven (Vewin), Waterschap Limburg, de Unie van Waterschappen, Sitech, provincie Limburg, Interprovinciaal Overleg (IPO), Vereniging voor Energie, Milieu en Water (VEMW)

Bestuurskern
Dir. Water en Bodem
Waterkwaliteit en - kwantiteit

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Ons kenmerk
IENM/BSK-2017/162822.01

Bijlage(n)
2

Datum 5 juli 2017
Betreft Maximale concentratie pyrazool in drinkwater

Geachte heer/mevrouw,

Zoals in augustus 2015 aan u toegezegd stel ik een maximale concentratie voor pyrazool vast die de tijdelijke waarde uit 2015 vervangt. De tijdelijke (2 jaar) waarde bedraagt een maximale concentratie van 15 microgram/liter (15 µg/l) bij zowel het innamepunt als in het drinkwater. Deze tijdelijke richtwaarde verloopt eind augustus 2017. De waarde is door mij op 27 augustus 2015 vastgesteld naar aanleiding van langdurige verhoogde concentraties van pyrazool in de Maas in de zomer van 2015. Dit kwam door een niet goed functionerende zuivering. Hierdoor dreigden de betrokken drinkwaterbedrijven op korte termijn onvoldoende drinkwater te kunnen leveren. Op verzoek van deze drinkwaterbedrijven heb ik toen op hele korte termijn een tijdelijke waarde vastgesteld.

Samen met alle betrokken partijen is vervolgens – conform afspraak - een zorgvuldig traject doorlopen om te bepalen of de tijdelijke waarde aanpassing vereist en tot een definitieve oplossing voor pyrazool te komen. In dit traject is pyrazool, vooruitlopend op de Structurele Aanpak, als specifieke casus benaderd. De stof pyrazool is nader onderzocht en de resultaten van de meest recente gezondheidskundige studies zijn met betrokkenen besproken en zijn ter beoordeling aan het RIVM voorgelegd. Tevens is afgestemd met Duitsland (Umweltbundesamt (UBA) en deelstaat Nordrhein-Westfalen). Deze brief verstuur ik naar alle betrokkenen, waaronder het Waterschap Limburg, de Unie van Waterschappen (UvW), de betrokken drinkwaterbedrijven, de vereniging van drinkwaterbedrijven (VEWIN), provincie Limburg, Sitech, VEMW, ILT, RIVM en de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen. Ook zal ik de brief toesturen aan de Tweede Kamer.

Ik heb de inzet van betrokkenen tijdens de bijeenkomsten als erg positief ervaren. Door uw bereidheid om gezamenlijk op te trekken hebt u het Ministerie van IenM in de gelegenheid gesteld een goed beeld te vormen van de belangen van alle betrokkenen. Het is op basis van dit overlegtraject dat ik u nu kan informeren over het volgende besluit.

Besluit
Voor pyrazool stel ik een maximum concentratie vast van 3 microgram/liter voor levenslange blootstelling, in drinkwater en innamewater dat dient voor de bereiding van drinkwater. Ik zal deze waarde in de Drinkwaterregeling bijlage 5 vastleggen als wettelijke kwaliteitseis (norm).

Bovengenoemde besluit geldt voor onbepaalde tijd met ingang van 27 augustus 2017 (het verstrijken van de tijdelijke waarde).

Wettelijk kader
Met betrekking tot het geleverd drinkwater wordt met de 3 microgram/liter invulling gegeven aan het criterium "geen nadelige gevolgen (heeft) voor de gezondheid van de consumenten" in artikel 25 van het Drinkwaterbesluit. Dit heb ik afgestemd met de toezichthouder (ILT). Bij concentraties van pyrazool in het drinkwater beneden deze waarde zullen geen maatregelen noodzakelijk zijn, als bedoeld in artikel 25. De waarde geldt als beleid voor de invulling van toezicht door ILT op de kwaliteit van geleverd drinkwater.

Met betrekking tot het innamewater wordt de waarde als wettelijke kwaliteitseis opgenomen in bijlage 5 van de Drinkwaterregeling. De norm wordt tevens gepubliceerd op de RIVM site. Het bevoegde gezag zal, conform het Handboek Immissietoets 2016, deze waarde voor drinkwaterinnamegebieden hanteren bij vergunningverlening.

Toelichting
Aan de hand van de maximale concentratie van 3 microgram/liter wordt, bezien vanuit de stof pyrazool, de volksgezondheid gewaarborgd en tegelijkertijd ook de continuïteit van de drinkwatervoorziening veiliggesteld. Tevens wordt de continuïteit van andere functies hiermee geborgd. De waarde is gebaseerd op het gezondheidskundig advies van het RIVM en de aanvullende aanbevelingen van het RIVM. De uitkomsten zijn in een breed stakeholderoverleg met alle betrokkenen besproken. Daarnaast heeft overleg plaatsgevonden met Duitsland en sluit de waarde aan bij de in Duitsland geldende drinkwaterrichtwaarde (eveneens 3 microgram/liter) voor pyrazool. In het voorbereidende traject zijn alle betrokken belangen meegewogen, waaronder de gezondheid van de consumenten. Tevens is de uitvoerbaarheid besproken en hieruit volgt dat partijen goed uit de voeten kunnen met de waarde. Voor pyrazool zijn adequate zuiveringstechnieken beschikbaar voor de twee bekende puntbronnen (één in Nederland, één in Duitsland).

Voorzorgsprincipe
De Drinkwaterrichtlijn en de Drinkwaterregelgeving hebben als uitgangspunt dat drinkwater geen risico mag vormen voor de volksgezondheid. De opgave is, mede op basis van het voorzorgsprincipe, om concentraties van verontreinigende stoffen in het drinkwater en innamewater zo laag mogelijk te houden. In Nederland hebben gebruikers van drinkwater terecht een hoog vertrouwen in het drinkwater. Ook daarom is mijn inzet om concentraties zo laag mogelijk te houden.

RIVM advies
IenM baseert de maximale concentratie van 3 microgram/liter voor pyrazool met name op het RIVM advies. RIVM heeft een gezondheidskundige richtwaarde voor pyrazool van 15 microgram/liter voor levenslange blootstelling in drinkwater afgeleid. Deze richtwaarde is gebaseerd op de meest recente toxiciteitsgegevens.

RIVM adviseert daarbij om deze richtwaarde beleidsmatig naar beneden bij te stellen uit voorzorg (vanwege onzekerheden met betrekking tot mogelijke combinatietoxiciteit en eventuele pyrazool-derivaten). Ook adviseert RIVM om het Duitse beleid voor pyrazool mee te wegen. Dit advies neem ik over, ook omdat Nederland samen met Duitsland optrekt waar het gaat om het EU-stoffenbeleid. Zowel Duitsland als Nederland hebben daarom baat bij eenzelfde maximale concentratie voor pyrazool.

Combinatietoxititeit
Zowel in Europese context als in andere beleidsvelden is combinatietoxiciteit (effect van verschillende toxische stoffen bij elkaar) onderwerp van discussie. Omdat over onder andere combinatietoxiciteit en de effecten nog weinig bekend is, blijft het mijn inzet om concentraties van verontreinigende stoffen in drinkwater en innamewater zo laag mogelijk te houden en te zorgen dat er geen opvulling van normen plaatsvindt.

Op basis van deze adviezen en overwegingen ben ik tot mijn besluit gekomen en ik dank u bijzonder voor uw medewerking in dit traject. Ik hoop u hiermee voldoende duidelijkheid te hebben gegeven.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

mw. drs. M.H. Schultz van Haegen